

PRIX DE ROME

Opdracht eindronde Prix de Rome Architectuur 2018

Deze editie van de Prix de Rome gaat over twee uitersten in de architectuur. Waar de open oproep voor de eerste ronde zich richtte op een Low Pressure gebied, concentreert de eindronde zich op High Pressure: een opdracht in een populaire stedelijke omgeving, op een locatie waar iedereen wil wonen. Wij vragen de vier shortlist architecten om een voorstel te doen voor het gebied bij de Sixhaven tegenover het Centraal Station in Amsterdam-Noord.

High Pressure

In het verleden is de waterstad Amsterdam uitgebreid in periodes dat de druk op de stad groot was. Amsterdam stond bekend om zijn vrije atmosfeer. De uitbreidingen hebben geleid tot specifieke stedelijke typologieën, zoals de grachtengordel in de 17^e eeuw, Berlage's Plan Zuid in 1915 en het Algemeen Uitbreidingsplan uit 1935 van Prix de Rome laureaat Cornelis van Eesteren.

Lange tijd werd Amsterdam-Noord gedomineerd door de scheepsbouwindustrie langs het IJ en door een lage dichtheid van arbeiderswijken, zoals de tuinsteden Vogelwijk en de Van der Pek buurt. Amsterdam-Noord heeft een compleet andere sociale structuur dan de rest van Amsterdam. Lange tijd was de onlangs getransformeerde Shelltoeren – oorspronkelijk ontworpen door Prix de Rome laureaat Arthur Staal – naast de Sixhaven het baken van Amsterdam-Noord.

Tegenwoordig staat Amsterdam-Noord, evenals de rest van Amsterdam, onder hoge druk. In de nieuwe 'gouden bocht' langs het IJ is het al erg druk. De openbare veerponten die beide oevers verbinden zijn dagelijks overvol. Tachtigduizend nieuwe bewoners, veelal met hoge inkomens, zullen in het komende decennium naar Amsterdam-Noord komen. De bevolking van het stadsdeel zal verdubbelen door de instroom van deze 'nieuwe vreemden'. Sociale woningbouw langs het IJ zal binnenkort waarschijnlijk verruild worden voor onbetaalbare appartementen. Nu de financiële crisis voorbij is haasten ontwikkelaars, architecten en stedenbouwers zich om masterplannen, woningblokken en commerciële vastgoed te ontwikkelen.

De vraag die daarbij niet wordt gesteld, luidt: wat voor stad wil Amsterdam in de 21^e eeuw zijn?

Sixhaven

Tot op heden heeft het driehoekige Sixhaven gebied op het voormalige sluseiland weten te ontsnappen aan grootschalige stadsontwikkelingen. Langs de nieuwe Noord-Zuid lijn zal Sixhaven het

enige metrostation zijn aan de waterzijde, aan de kop van het Noordhollands Kanaal en langs het IJ. Te midden van het 'high pressure' gebied langs het IJ, is de Sixhaven een oase gebleven. Het gebied is nu deels leeg en wordt deels gebruikt voor zeiljachten en een paar woonboten.

De Sixhaven is een overblijfsel van Amsterdam in een andere periode. Zonder nostalgisch te worden vragen we de vier shortlist kandidaten om een zorgvuldig ontworpen architectonisch voorstel te doen voor de Sixhaven, een plan met een kritisch perspectief op Amsterdam in de 21 eeuw. Dit kan bijvoorbeeld een kleine interventie zijn die nieuwe ontwikkelingen in beweging zet of een stedenbouwkundig plan dat als voorbeeld kan dienen voor de komende decennia, of alles tussen deze twee uiteenlopende schalen in.

Niets doen is geen optie, want ongetwijfeld zal dit gebied worden overgenomen door hongerige stadsontwikkelaars. Wij vragen de kandidaten om voor deze prominente plek met een betekenisvol niet-commercieel voorstel te komen dat van betekenis is voor de stad en door velen gekoesterd wordt.

In stijl van de Prix de Rome competitie wil de jury benadrukken dat zij de shortlist kandidaten uitdaagt om gewaagde, experimentele en onconventionele voorstellen in te dienen!

Elke presentatievorm is mogelijk. Maquettes worden zeer gewaardeerd.

13 april 2018
jury Prix de Rome Architectuur 2018